

Sinteza recomandărilor
părților interesate la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri”
(în continuare - proiectul HCE)

Nr. d/o	Prevederi din proiectul HCE ¹	Autorul recomandării	Recomandare	Comentarii
1	2		3	4
1	<p>Proiectul HCE al BNM „Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri”</p> <p>...</p> <p>2. Primele rapoarte specificate în anexele nr.1 și nr.2 la instrucțiunea indicată la punctul 1 din prezenta hotărâre se vor prezenta pentru ziua gestionară 12 decembrie 2016.</p> <p>3. Primele rapoarte specificate în anexele nr.3 și nr.4 la instrucțiunea indicată la punctul 1 din prezenta hotărâre se vor prezenta pentru luna gestionară decembrie 2016.</p>	Ministerul Justiției	<p>Punctele 2 și 3 din proiectul HCE necesită a fi revizuite în scopul excluderii cuvântului "primele" care este de prisos și comasării într-un singur punct în vederea excluderii dublajului, enunțându-se că rapoartele se vor prezenta conform modelelor specificate în anexele nr.1 și nr.2 la instrucțiune pentru ziua gestionară 12 decembrie 2016 și conform modelelor specificate în anexele nr.3-4 la instrucțiune pentru luna gestionară decembrie 2016.</p>	<p><u>Se acceptă de principiu</u></p> <p>Punctele 2 și 3 din proiectul HCE se expun într-un singur punct, în următoarea redacție: <i>„Prima raportare conform instrucțiunii indicate la punctul 1 din prezenta hotărâre se va efectua după cum urmează:</i> <i>a) rapoartele conform prevederilor din anexele nr.1 și nr.2 la instrucțiunea menționată se vor prezenta pentru ziua gestionară 12 decembrie 2016;</i> <i>b) rapoartele conform prevederilor din anexele nr.3 și nr.4 din instrucțiunea menționată se vor prezenta pentru luna gestionară decembrie 2016.”.</i> Excluderea referinței la prima raportare nu este justificată, deoarece instrucțiunea prevede prezentarea rapoartelor cu periodicitatea stabilită, iar scopul punctului 2 din hotărâre este de a specifica care este prima perioadă de raportare conform instrucțiunii aprobate. Fiecare din anexele la instrucțiune reglementează atât modelele (formularele) rapoartelor cât și modul de întocmire a acestora.</p>
Proiectul Instrucțiunii privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri:				
2	<p>2. Prezenta instrucțiune reglementează modul de întocmire și prezentare la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri a următoarelor rapoarte:</p> <p>a) raportul privind cursurile de cumpărare și vânzare a principalelor valute străine stabilite de către casa de schimb valutar (anexa nr.1);</p> <p>b) raportul privind cursurile de cumpărare a principalelor valute străine stabilite de către hotel (anexa nr.2);</p>	Ministerul Justiției	<p>La pct.3 se va indica că rapoartele se vor prezenta de către casele de schimb valutar și hoteluri în conformitate cu modelele stipulate în anexele respective.</p>	<p><u>Se acceptă de principiu</u></p> <p>Punctele 2 și 3 din proiectul instrucțiunii se expun în următoarea redacție: <i>”2. Prezenta instrucțiune reglementează modul de întocmire și prezentare la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri a următoarelor rapoarte:</i> <i>a) raportul privind cursurile de cumpărare și vânzare a principalelor valute străine stabilite de către casa de</i></p>

¹Varianta proiectului HCE transmisă spre avizare prin scrisorile nr.19-0102/16/3574 din 24.09.2016, nr.19-0102/17/3576 din 24.09.2016

	<p>c) raportul privind operațiunile de schimb valutar efectuate de către casa de schimb valutar (anexa nr.3);</p> <p>d) raportul privind operațiunile de schimb valutar efectuate de către hotel (anexa nr.4).</p> <p>3. Rapoartele indicate la pct.2 (în continuare – rapoarte) se întocmesc de către casele de schimb valutar și hoteluri și se prezintă la Banca Națională a Moldovei în scopul analizei situației pe piața valutară a Republicii Moldova, precum și supravegherea activității unităților de schimb valutar menționate.</p>			<p><i>schimb valutar, prevăzut în anexa nr.1;</i></p> <p><i>b) raportul privind cursurile de cumpărare a principalelor valute străine stabilite de către hotel, prevăzut în anexa nr.2;</i></p> <p><i>c) raportul privind operațiunile de schimb valutar efectuate de către casa de schimb valutar, prevăzut în anexa nr.3;</i></p> <p><i>d) raportul privind operațiunile de schimb valutar efectuate de către hotel, prevăzut în anexa nr.4.</i></p> <p><i>3. Rapoartele indicate la punctul 2 (în continuare – rapoarte) se întocmesc de către casele de schimb valutar și hoteluri conform formularelor și modului de completare a acestora prevăzute în anexele nr.1 - nr.4 și se prezintă la Banca Națională a Moldovei în scopul analizei situației pe piața valutară a Republicii Moldova, precum și supravegherea activității unităților de schimb valutar menționate.”.</i></p>
3	<p>10. În cazuri excepționale (de exemplu, căderea conexiunii la rețeaua internet, lipsa curentului electric) informația din rapoartele indicate la pct.5 subpct.1) și subpct.2 lit.a) și la pct.6 subpct.1) și subpct.2 lit.a) se prezintă prin telefon.</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>La pct.10 de exclus informația din paranteze, deoarece este inutilă și pot apărea și alte situații care cad sub incidența cauzelor excepționale, astfel că enumerarea cu titlu de exemplu și enumerativ nu este specifică actului normativ.</p>	<p><u>Se acceptă de principiu</u></p> <p>Punctul 10 se expune în următoarea redacție: <i>„10. În cazul căderii conexiunii la rețeaua internet, lipsei curentului electric și în alte cazuri excepționale, informația din rapoartele indicate la punctul 5 subpunctul 1) și subpunctul 2 lit.a) și la punctul 6 subpunctul 1) și subpunctul 2 lit.a) se prezintă prin telefon.”.</i></p>
4	<p>15. În cazul depistării în rapoartele indicate la pct.2 lit.c) și d) a unor informații eronate prezentate pentru o perioadă de raportare, casa de schimb valutar sau hotelul este obligat să corecteze erorile și să transmită repetat raportul în formă electronică, cu înștiințarea despre aceasta a Băncii Naționale a Moldovei printr-o scrisoare oficială, care să includă explicațiile despre modificările efectuate. Scrisoarea în cauză urmează a fi prezentată în termen de 2 zile lucrătoare de la data transmiterii repetate a raportului în formă electronică.</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>La pct.15 considerăm necesar de menționat care vor fi penalitățile, sancțiunile sau alte măsuri întreprinse de Banca Națională a Moldovei în situația în care casa de schimb valutar și hotelurile nu prezintă corectările Rapoartelor în termen de 2 zile, adică le prezintă cu întârziere sau nu le prezintă.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>Potrivit art.75 alin.(1) din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei (Legea BNM) și art.63 alin.(3) din Legea privind reglementarea valutară (LRV), în cazul încălcării prevederilor legilor în cauză și ale actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei, inclusiv ce vizează activitatea caselor de schimb valutar și punctelor de schimb valutar ale hotelurilor, Banca Națională a Moldovei poate aplica sancțiunile prevăzute la articole menționate.</p> <p>Conform art.75² alin.(5) din Legea BNM, la individualizarea sancțiunilor se ține seama de gravitatea</p>

				<p>încălcărilor comise, de caracterul repetat, de circumstanțele personale și reale ale acestora. În sensul celor expuse, repetarea în fiecare act normativ a prevederilor referitoare la aplicarea sancțiunilor menționate nu este îndreptățită.</p>
5	<p>Anexa nr.1 ... NOTĂ: Raportul este întocmit în conformitate cu: 1. Instrucțiunea privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri, anexa nr.1 (HCE al BNM nr.XX dinXX.XX.2016, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.XX-XX, art.XX)</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>„NOTĂ” nu este un element de structură specific actului normativ și conținutul acestora necesită a fi incluse la pct.2 lit. a)- d) ale proiectului Instrucțiunii.</p>	<p><u>Nu se acceptă</u></p> <p>În proiectul instrucțiunii, „notă” este parte componentă a formularului raportului, care are menirea de a facilita întocmirea de către persoanele responsabile din cadrul unităților de schimb valutar a rapoartelor în cauză, scopul acesteia fiind indicarea expresă a actului normativ, în conformitate cu care raportul în cauză se întocmește. De notat că toate actele normative ale BNM, care stabilesc formularele rapoartelor supuse prezentării la BNM, conțin această mențiune. Pct.2 lit.a)-d) deja conține referințe la anexele respective din instrucțiunea (a se vedea pct.2 din prezenta sinteză).</p>
6	<p>Anexa nr.2 Modul de întocmire a Raportului privind cursurile de cumpărare a principalelor valute străine stabilite de către hotel 6. (IDNO): se indică numărul de identificare de stat (IDNO) al hotelului. 7. (denumirea hotelului): se indică denumirea completă a hotelului. 8. (sediul hotelului): se indică sediul hotelului.</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>În anexa nr.2, la pct. 6-8 din Modul de întocmire a raportului de exclus parantezele la identificarea formulelor respective și în vederea respectării integrității terminologice prima literă de la pct.7 și 8 se va indica cu majuscule.</p>	<p><u>Se acceptă</u></p> <p>Modificări similare se fac și în modul de întocmire a rapoartelor prevăzute în anexele nr.1, nr.3 și nr.4.</p>
7	<p>Anexa nr.3 Modul de întocmire a Raportului privind operațiunile de schimb valutar efectuate de către casa de schimb valutar ... 4. (IDNO): se indică numărul de identificare de stat (IDNO) al casei de schimb valutar. 5. (denumirea casei de schimb valutar): se indică denumirea completă a casei de schimb valutar. 6. (sediul): se indică sediul casei de schimb valutar.</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>În anexa nr.3, la pct. 4-6 din Modul de întocmire a raportului de exclus parantezele la identificarea formulelor respective și în vederea respectării unității terminologice prima literă se va indica cu majuscule.</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
8	<p>Anexa nr.3</p>	<p>Ministerul</p>	<p>În anexa nr.3, la pct.7 din Modul de întocmire a</p>	<p><u>Comentarii</u></p>

	<p>Modul de întocmire a Raportului privind cursurile de cumpărare și vânzare a principalelor valute străine stabilite de către casa de schimb valutar</p> <p>...</p> <p>7. Licența BNM: se indică numărul licenței pentru desfășurarea activității de schimb valutar în numerar cu persoane fizice, eliberate de către Banca Națională a Moldovei, precum și data eliberării acesteia.</p>	<p>Justiției</p>	<p>raportului abrevieri ale unor denumiri sau termeni (<i>spre exemplu „BNM”</i>) se poate face numai după explicarea lor în text, la prima folosire în conformitate cu art.46 alin.(8) al Legii nr.317-XV din 18 iulie 2003.</p>	<p>În formularul raportului indicat în anexa nr.3 se utilizează sintagma <i>”licența BNM”</i>, aceasta fiind explicată la pct.7 din Modul de întocmire a raportului în cauză, în care abrevierea <i>”BNM”</i> este formulată prin <i>”Banca Națională a Moldovei”</i>. Suplimentar, în formularul raportului la rubrica <i>„Licența BNM”</i> textul explicativ din nota de subsol a fost defășurat.</p>
<p>9</p>	<p>Anexa nr.3</p> <p>Modul de întocmire a Raportului privind operațiunile de schimb valutar efectuate de către casa de schimb valutar</p> <p>...</p> <p>13. În coloanele 1 și 4 „Valută străină” sumele se indică în valută străină în care casa de schimb valutar a efectuat operațiunile de schimb valutar, și anume:</p> <p>1) la compartimentele 1 și 2:</p> <p>a) în coloana 1 se indică sumele de valută străină cumpărate în perioada gestionară;</p> <p>b) în coloana 4 se indică sumele de valută străină vândute în perioada gestionară.</p> <p>În cazul în care în perioada gestionară a avut loc revocarea de către clienți a operațiunilor de cumpărare și de vânzare a valutei străine, sumele indicate la lit.a) și b) se reflectă fiind micșorate cu sumele aferente operațiunilor de revocare respective;</p> <p>...</p> <p>15. În coloanele 3 și 6 „Numărul operațiunilor” se indică numărul operațiunilor de schimb valutar efectuate de către casa de schimb valutar după cum urmează:</p> <p>1) la compartimentele 1 și 2:</p> <p>a) în coloana 3 se indică numărul operațiunilor de cumpărare efectuate în perioada gestionară;</p> <p>b) în coloana 6 se indică numărul operațiunilor de vânzare în perioada gestionară.</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>În anexa nr.3, la pct.13 subpct.1) și la pct.15 subpct.1) din Modul de întocmire a raportului ultima propoziție va fi indicată la litera c).</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

	În cazul în care în perioada gestionară a avut loc revocarea de către clienți a operațiunilor de cumpărare și de vânzare a valutei străine, numărul operațiunilor indicate la lit.a) și b) se reflectă fiind micșorat cu numărul operațiunilor de revocare respective;			
10	<p>Anexa nr.3</p> <p style="text-align: center;">Modul de întocmire</p> <p>a Raportului privind operațiunile de schimb valutar efectuate de către casa de schimb valutar ...</p> <p style="text-align: center;">Capitolul V. Prevederi finale</p> <p>26. Raportul se semnează de administratorul și contabilul-șef al casei de schimb valutar și se certifică prin aplicarea ștampilei casei de schimb valutar.</p> <p>Anexa nr.4</p> <p style="text-align: center;">Capitolul IV. Prevederi finale</p> <p>1. Raportul se semnează de administratorul și contabilul-șef, responsabili pentru activitatea punctului de schimb valutar al hotelului și se certifică prin aplicarea ștampilei hotelului.</p>	Ministerul Justiției	În anexa nr.3, Cap.V. „Prevederi finale” și respectiv Cap.IV. cu aceeași denumire din anexa nr.4 sunt formate dintr-un singur articol. În acest sens, menționăm că Capitolul nu poate fi format dintr-un singur articol și „Prevederi finale” nu este un element de structură specific actului normativ în conformitate cu art.49 din Legea nr. 317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale. Astfel, propunem ca conținutul articolului respectiv să fie inclus în alte capitole ale regulamentului.	<u>Se acceptă de principiu</u>
11		BC „Victoriabank” SA Asociația Băncilor din Moldova	În legătură cu proiectul "Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind raportarea la Banca Națională a Moldovei de către casele de schimb valutar și hoteluri" considerăm că nu este specificat clar în anexe forma de prezentare a raportului de către băncile comerciale.	<u>Comentarii</u> Conform pct.2 din proiectul instrucțiunii, această este aplicabilă numai caselor de schimb valutar și hotelurilor.
12		Ministerul Justiției	În conformitate cu art.46 alin.(2) din Legea nr.317-XV din 18.07.2003, conținutul proiectului se expune în limbă simplă, clară și concisă, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie. Diviziunile proiectului necesită a fi numerotate în conformitate cu art.56 din Legea nr.317-XV din 18.07.2003, care prevede că punctele se expun fără utilizarea cuvântului "punct" și se numerotează în	<u>Comentarii</u> Conform art.1 alin.(1) din Legea nr.317-XV din 18.07.2003, aceasta stabilește regulile de inițiere, elaborare, avizare, consultare publică, expertiză, redactare și emitere a actelor normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale. BNM, în calitatea sa de persoană juridică publică autonomă și responsabilă față de Parlament, nu este o

			continuare de la începutul și până la sfârșitul actului normativ, punându-se punct după cifra de numerotare, iar pentru interpretarea corectă și aplicarea comodă, punctele se divid în subpuncte și în alineate. Subpunctele se numerează cu cifre arabe și o paranteză și pot avea diviziuni numerotate cu litere latine și o paranteză.	autoritate a administrației publice centrale și locale și, prin urmare, nu cade sub incidența prevederilor legii în cauză. Totodată, pentru respectarea tehnicii legislative, BNM ia în considerare prevederile legii în cauză. Astfel, la elaborarea proiectului HCE, BNM a ținut cont de prevederile art.56 din Legea nr.317-XV din 18.07.2003 în vederea conformării normelor de tehnică legislativă.
13		Ministerul Justiției	În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.977 din 23.08.2006 privind expertiza coruptibilității proiectelor de acte legislative, proiectul în cauză necesită a fi remis Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus unei expertize anticorupție.	<p><u>Comentarii</u></p> <p>Pct.1¹ din <i>Regulamentul cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normativ</i> (aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.977 din 23.08.2006), stabilește că în contextul regulamentului, prin acte normative se înțeleg actele normative ale Guvernului în sensul art.2 din Legea nr.317-XV din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale. Comentarii pe marginea aplicabilității Legii nr.317 asupra actelor normative ale BNM a se vedea la pct.12 din prezenta Sinteză.</p> <p>De asemenea, conform pct.3 din același regulament, expertiza este efectuată în privința proiectelor de acte legislative și normative elaborate de către autoritățile administrației publice centrale. BNM, în calitatea sa de persoana juridică publică autonomă și responsabilă față de Parlament, nu este o autoritate a administrației publice centrale.</p> <p>Proiectul instrucțiunii este elaborat în vederea aducerii actelor normative ale BNM în corespundere cu prevederile Legii nr.94 din 13.05.2016 pentru modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21.03.2008 privind reglementarea valutară. De notat că atât Legea nr.94, cât și Legea nr.62-XVI, în conformitate cu prevederile Legii nr.780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, au fost supuse expertizei coruptibilității.</p>
14		Ministerul Justiției	Întrucât acest proiect poate avea impact asupra activității de întreprinzător, trebuie să fie examinat de Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru	<p><u>Comentarii</u></p> <p>În contextul respectării principiului transparenței</p>

			reglementarea activității de întreprinzător.	decisionale și de reglementare, proiectul instrucțiunii cu nota informativă și anunțul au fost plasate pe pagina web a BNM pentru consultarea publică de către părțile interesate, inclusiv de către unitățile de schimb valutar. Suplimentar, acestea au fost informate prin scrisoarea BNM despre consultarea publică. Casele de schimb valutar și hotelurile nu au prezentat propuneri și obiecții la proiectul instrucțiunii, fapt care semnifică acceptarea prevederilor în cauză de către acestea.
			<p><u>Nu au obiectii si propuneri:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. BC „Mobiasbanca” SA 2. Banca Comercială Română SA 3. BC „Energbank” SA 4. Inspectoratul Fiscal Principal de Stat 5. Ministerul Finanțelor 	<p><u>Nu au prezentat avize:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. BC „Comerțbank” SA 2. BC „Fincombank” SA 3. BC „Eximbank” SA 4. BC „Eurocreditbank” SA 5. BC „Moldova Agroindbank” SA 6. BC „Procreditbank” SA 7. BC „Moldindconbank” SA 8. Casele de schimb valutar 9. Hoteluri